

Vlasy a pokladnička

J 12,1-8: ¹Šesť dní pred Veľkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych. ²Pripravili Mu tam pohostenie a Marta posluhovala; Lazár bol medzi tými, ktorí s Ním stolovali. ³Tu Mária vzala funt pravej, veľmi drahej nardovej masti, pomazala Ježišovi nohy a poutierala Mu ich svojimi vlasmi. A dom sa naplnil vôňou masti. ⁴Tu sa jeden z Jeho učeníkov, Judáš Iškariotský, ktorý Ho mal zradiť, opýtal: ⁵Prečo nepredali túto masť za tristo denárov a nedali ich chudobným? ⁶Ale to nepovedal preto, že by mu šlo o chudobných, ale preto, že bol zlodej, a keďže bola pokladnička u neho, brával z toho, čo do nej vkladali. ⁷Ježiš mu však riekol: *Nechaj ju, nech to zachová na deň môjho pohrebu!* ⁸Ved' chudobných vždy máte medzi sebou, ale mňa nemáte vždy.

Pred Veľkou nocou do Jeruzalema prichádzali zástupy Židov. Získať ubytovanie priamo v Jeruzaleme nebolo ľahké. Okolité obce boli miestom, kde sa pútnici mohli ubytovať. Predpisy v Ježišovej dobe dovoľovali pútnikom pobyt v okolitých obciach. Betánia za Jordánom patrila medzi ne. Betánia, kde býval Lazar, to bolo miesto, kam prišiel aj Pán Ježiš. Hoci to text presne nehovorí, zrejme to bolo v dome Márie, Marty a teraz už aj vzkrieseného Lazara. Pre Ježiša a jeho učeníkov bol dom Márie a Marty už aj pred tým obľúbeným miestom pobytu.

Cesta na slávnosti v Jeruzaleme bola aj znakom Jeho veľkej odvahy. Ved' židovské autority vyslovili nad ním súd a on sa dostával do situácie človeka mimo zákona, na ktorého bol vydaný rozkaz na zatknutie. Toto predchádza nášmu textu v predošlej, 11. kapitole: „**Preto Ježiš nechodil už verejne medzi Židmi, ale odišiel odtiaľ do kraja blízko púšte, do mesta nazývaného Efrajim, a pobudol tam s učeníkmi.**“ ⁵⁵ *A bola blízko židovská Veľká noc, a mnohí z krajiny šli pred Veľkou nocou do Jeruzalema očistiť sa.* ⁵⁶ *Hľadali Ježiša, a stojac v chráme zhovárali sa: Čo myslíte? Že by ozaj neprišiel na slávnosti?* ⁵⁷ *Ale veľkňazi a farizeji vydali rozkaz: Keď sa niekto dozvie, kde je, nech to oznámi, aby Ho zlapali.*“

V Betánii sa udiali veci, ktoré naznačujú veľkú osobnú úctu voči Ježišovi. Vidíme to v konaní Marty a predovšetkým Márie. No **zároveň dochádza ku kritickému hodnoteniu tejto osobnej formy oslavy** Ježiša kráčajúceho ku krížu zo strany Judáša, jedného z učeníkov.

Ján svedčí, že Ježišovi tam pripravili pohostenie a Marta posluhovala. Lazár, ktorého Ježiš vzkriesil (J 11), bol medzi tými, ktorí stolovali s Ním. Aj táto prítomnosť Lazára, je formou oslavy Ježiša. Naznačuje, že Ježišova cesta na slávnosti je cestou víťazného života.

Mária dokázala prekvapiť celé spoločenstvo jedinečným spôsobom oslavy, ktoré zvolila. Priniesla pol kila (funt) vzácnej nardovej masti. Mária týmto vzácnym pravým olejom pomazala Ježišove nohy. Jej úcta bola taká pokorná, že si nedovolila použiť tento olej normálne na Jeho hlavu. A čo bolo ešte viac, bolo to, čo urobila potom - Ježišove nohy poutierala svojimi vlasmi. Vlasy ženy v Izraeli boli na verejnosti vždy upravené tak, že neboli voľne visiace. Urobiť opak nebolo spoločensky prijateľné. Bolo to niečo podobné ako dnes v islame – vlasy boli ozdobou ženy a ich nádheru mohol vidieť iba jej muž...

Mária nedbá na to, žeby sa to mohlo zle vysvetľovať zo strany prítomných. Jej úcta voči Ježišovi ju vedie k tomu, že použije svoje vlasy, aby si uctila Ježiša a utiera mu vlasy.

Aj to, že sa dom sa naplnil vôňou masti je tiež krásnym svedectvom. Oslava Pána Ježiša naplnila dom. Bol to príjemný a povznášajúci pocit, ktorý prenikol všetkých.

A potom je tu .. **reakcia Judáša**, jedného z učeníkov Ježiša, ktorá je pozoruhodná z viacerých strán. Treba si všimnúť skutočnosť, že Judáš bol človek, ktorý mal schopnosť rozumieť peniazom. Ježiš si ho vybral za učeníka a bola mu zverená služba spravovania finančných prostriedkov skupiny Ježišových učeníkov. **To, čo bolo jeho darom, sa stalo jeho pokušením.** Akoby sme tu mali pred očami jednu častú zákonitosť pokušenia v živote človeka. Podľa Judášovho

prípady sa dá povedať: ak je niekto schopný rozumieť finančným prostriedkom, neznamená to, že financie sú najdôležitejšou skutočnosťou v živote. Podobne by sa dalo hovoriť v iných súvislostiach o iných schopnostiach človeka. Ak má človek špecifický talent, tento môže predstavovať jeho silnú stránku, no niekedy aj zaujatosť a môže sa stať predmetom pokušenia. Ježiš v našom príbehu reaguje na Judáša priateľsky: „**Nechaj ju, lebo mi to zachovala na deň pohrebu**“. Jeho láskavý prístup stále dáva Judášovi možnosť. Evanjelista však pridáva iné hodnotenie zo skúseností s Judášom. Vysvetľuje, že mu nešlo o chudobných, ale že bol zlodej a brával z pokladničky.

To, čo nám vyniká v celom príbehu, je nakoniec otázka: **Čo je v danej chvíli pri oslave Pána Ježiša prednostne dôležité?** Akým spôsobom osláviť Ježiša, ktorému vďačíme za svoj život? **Ježiš sám dáva na to odpoveď. Prijíma spôsob, ktorým ho oslávila Mária. Prijíma znaky jej osobnej pokornej lásky a úcty voči Nemu ako správny. „Chudobných budete mať vždy medzi sebou. Mňa nebudete mať vždy medzi sebou.“** Pán pozná svoju cestu a pozná osobnú lásku Márie. Vidí jej úprimnosť a pokoru. Vidí v nej úctu voči dielu, ktoré sa deje cez Ježiša, Božieho Syna. Rozhoduje sa o živote človeka, ktorého Pán Boh zachraňuje Ježišovou poslušnou cestou ku krížu. Preto Pán Ježiš prijíma úctu Márie ako to, čo je teraz namieste pri oslave Pánovej cesty ku krížu.

Brat, sestra, pôstne obdobie nám vrcholí a my Kvetnou nedeľou vstupujeme do záverečnej fázy posledných dní Pána. Hoci dnešný text o jednu noc predchádzal vstupu Pána Pánov do Jeruzalema, upozornil nás, **ako máme aj my vítať svojho obetujúceho sa Spasiteľa. Podľa vzoru Márie – s láskou a úprimnosťou vo viere.** Podľa tejto cesty - nech sa páči! A+

(pripravené podľa kázňových prípraviek k Veľkej noci 2025 - *Myšlienkový podklad pripravil: prof. ThDr. Július Filo, Dr.h.c. - emeritný generálny biskup ECAV, námestný farár (CZ Vrbovce, MYS)*)